

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
Programmadirectie Eenvoudig Beter
Kamer C00.08
De heer drs. E.P. Stigter
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Utrecht, 30 september 2016
Betreft: Ontwerp besluiten op grond van de Omgevingswet
Uw kenmerk: IENM/BSK-2016/134438
Ons kenmerk: MRO/acl/160930.077
Contactpersoon: Marga Robesin

**HAMBURGERSTRAAT 28A
3512 NS UTRECHT
POSTBUS 1578
3500 BN UTRECHT
NEDERLAND
T +31 (0)30 2331328
INFO@NATUURENMILIEU.NL
WWW.NATUURENMILIEU.NL**

Geachte heer Stigter,

De ontwerp besluiten op grond van de Omgevingswet zijn van grote omvang én groot belang. Ze geven inhoud aan het raamwerk dat in de wet is opgezet. Wij, de natuur- en milieuorganisaties, stellen het daarom op prijs dat u ons de gelegenheid hebt gegeven te reageren op de concept algemene maatregelen van bestuur. Op 30 november 2015 hebben wij tijdens de pre consultatiefase onze reactie gegeven op de op dat moment voorliggende concepten. Vanzelfsprekend waren wij bij de publicatie van de huidige voorstellen zeer benieuwd naar de manier waarop u onze pre consultatiereactie hebt verwerkt.

Op diverse punten zijn we blij met de wijze waarop u gehoor heeft gegeven aan ons eerdere commentaar. Zo zien we dat u voornemens bent om de instructieregels voor omgevingsplannen van overeenkomstige toepassing te verklaren op afwijkactiviteiten via het Invoeringsbesluit (NvT Bkl p. 163). Op andere punten is ons nog onduidelijk hoe in de toelichting genoemde wijzigingen in de besluiten zelf zijn verwerkt, zoals de doorwerking van een instructieregel voor luchtkwaliteit naar omgevingsverordeningen en projectbesluiten (NvT Bkl, p. 128). Een ander voorbeeld is de handhaving van de uitvoeringsplicht voor NSL-maatregelen waarmee het handhaven van de 3% NIBM-drempel wordt gerechtvaardigd. Deze hebben wij niet in het Besluit kwaliteit leefomgeving kunnen vinden.

Onze algemene indruk is dat de besluiten, net als de Omgevingswet zelf, een goed doordacht stelsel van regels bevatten dat tot het realiseren van de maatschappelijke doelen van de wet *kan* leiden. Om dat ook werkelijk te laten gebeuren, dienen echter meer en betere waarborgen in de besluiten te worden opgenomen. Alleen op die manier kan worden geborgd dat de kwaliteit van de leefomgeving niet achteruit gaat als gevolg van deze stelselherziening.

Hierna geven wij op een vijftal belangrijke thema's ons commentaar op hoofdlijnen. Tenslotte willen we uw aandacht vestigen op een aantal punten die naar onze mening belangrijk zijn in het kader van de implementatie en uitvoering van de Wet en de besluiten. In de bijlagen vindt u daarnaast de gebundelde commentaren van onze organisaties per artikel of onderdeel van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), het Omgevingsbesluit (Ob) en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en bijbehorende toelichtingen. Met betrekking tot het Besluit bouwactiviteiten leefomgeving (Bbl) maken wij alleen in deze brief een opmerking. Wij hebben ons met name gericht op het Bkl en het Ob.

Gezondheid en veiligheid (Bkl)

De huidige milieunormen beschermen de volksgezondheid onvoldoende. Zoals ook de Gezondheidsraad in haar advies¹ opmerkte, treedt relatief veel ziektelast als gevolg van luchtverontreiniging en geluidbelasting, op onder de normen. De Omgevingswet heeft als doel het bereiken van een gezonde en veilige leefomgeving en een goede kwaliteit van de leefomgeving. Dat **gaat verder dan een 'aanvaardbare' kwaliteit**. Het is teleurstellend dat de ontwerpbesluiten om een aantal redenen onvoldoende bijdragen aan het realiseren van dat doel. Daarbij wordt ons inziens een aantal mensenrechten geschonden (recht op leven, recht op gezondheid). Meer ambitie op rijksniveau is noodzakelijk.

Tekortschietende normering op rijksniveau en onvoldoende begrensde decentrale afwijkmogelijkheden

- De rijksomgevingswaarden voor *luchtkwaliteit* in het Bkl worden niet op het niveau gebracht waarop de WHO aandringt. Wij juichen toe dat gemeenten strengere normen mogen stellen, maar onvoldoende ambitie op rijksniveau betekent dat de gezondheid van mensen afhangt van de gemeente waar zij wonen.
- Gezien de gezondheidsdoelstelling en de adviezen van de Gezondheidsraad en WHO ten aanzien van luchtkwaliteit, is het open stellen van de mogelijkheid om voor luchtkwaliteit, inclusief stikstof, de programmatische aanpak in te zetten alleen acceptabel wanneer wordt voorkomen dat bestuursorganen hierdoor de gelegenheid krijgen om gedurende de programmaperiode meer verontreiniging toe te staan, terwijl niet is geborgd dat door de voorgenomen maatregelen in het programma ook werkelijk de grenswaarden worden bereikt. Dit is ten aanzien van luchtkwaliteit ook strijdig met Europese regelgeving, zo blijkt uit recente jurisprudentie van het Hof van Justitie (ECLI:EU:C:2016:583). Vanwege de rechtszekerheid en handhaafbaarheid dient de programmaperiode beperkt te zijn met

¹ Gezondheidsraad (juli 2015): 'Meewegen gezondheid in omgevingsbeleid'

een maximum van zes jaar, met een sluitend stelsel van tussentijdse monitoring en bijstelling.

- De programmaplicht bij (dreigende) overschrijding van omgevingswaarden voor stikstofdioxiden en fijnstof (PM10) ligt alleen bij gemeenten. De oorzaken van overschrijding zijn echter vaak gemeentegrensoverschrijdend. In het Bkl is een gedeelde verplichting Rijk-gemeenten slechts opgenomen voor PM2,5, ozon en zware metalen (art. 4.2). Dit moet ook het geval zijn voor PM10 en stikstofdioxiden.
- Het tijdig realiseren van de doelen van de *Kaderrichtlijn water* (KRW) vergt een sterkere centrale regie dan nu is voorzien. Niet alleen omdat watersystemen de grenzen van gemeentes en provincies overschrijden, maar ook omdat een effectieve en efficiënte aanpak van diffuse bronnen niet gewaarborgd kan worden door maatwerkbevoegdheden die het Bkl en Bal nu bieden aan provincies en waterschappen (zie o.a. het recente onderzoek **“Zover het eigen instrumentarium reikt” in opdracht van de provincie Noord-Brabant en de Noord-Brabantse Waterschapbond**).
- Voor *bodemkwaliteit* bevat het Bkl geen omgevingswaarden. In onze reactie op de aanvullingswet Bodem hebben wij daar wel voor gepleit. Onder meer voor bodemvruchtbaarheid is het mogelijk en noodzakelijk omgevingswaarden vast te stellen op rijksniveau.
- Ook voor *geluid, geur en trillingen* bevat het Bkl geen omgevingswaarden. De regulering hiervan wordt overgelaten aan gemeenten. Wel geeft het Bkl instructieregels met standaard **immissienormen als ‘algemeen aanvaardbaar kwaliteitsniveau’**. Gemeenten kunnen echter besluiten dat in een bepaald gebied een hogere belasting mogelijk is. Die mogelijkheid wordt in het Bkl beperkt door instructieregels met grenswaarden (Nota van Toelichting, hierna NvT, p. 113). Die kunnen volgens de NvT **(p. 111) worden gezien als ‘het landelijk geldende basisbeschermingsniveau’**. Gemeenten kunnen echter ook daar van afwijken voor geluid, geur en trillingen, onder meer om economische redenen, zodat de bescherming van **de gezondheid onder het ‘basisbeschermingsniveau’ zakt, zelfs voor onbepaalde tijd. Dit is** in strijd met het uitgangspunt van gelijkwaardige bescherming.
- Volgens de NvT (p. 113) is een dergelijk besluit tot afwijking **‘vergelijkbaar met het** zogenoemde stap-3-besluit uit de voormalige Interimwet stad-en-**milieubenadering’**, maar in die benadering zorgden de stappen 1 en 2 voor een zorgvuldige procedure om te komen tot stap 3. Overigens bleek daardoor in veel gevallen stap 3 niet eens meer nodig te zijn. Door de beperkte overname van de Stad-en-milieubenadering wordt het straks voor overheden te makkelijk om van de grenswaarden af te wijken. Er zijn dan ook tenminste aanvullende regels nodig die deze mogelijkheid, conform de huidige wetgeving, nader inperken.

- Wat *geluid* betreft vinden wij het een verbetering dat instructieregels voor het omgevingsplan effectgerichte normen, inclusief immissienormen, bevatten. Een belangrijke **verslechtering van het beschermingsniveau is echter dat u er van uitgaat ‘dat gemeenten in het omgevingsplan zo nodig regels stellen aan activiteiten over het voorkomen van geluidemissies van de vele milieubelastende activiteiten waarvoor in het Besluit activiteiten leefomgeving geen rijksregels zijn opgenomen. Die regels in het Omgevingsplan kunnen strekken tot de realisatie van de gemeentelijke visie en ambitie.’** (NvT Bkl p, 132). Het Bal dient echter voor zoveel mogelijk milieubelastende activiteiten op rijksniveau regels te bevatten voor emissies van bedrijven. Een vermindering van die rijksregels kan **niet worden ‘opgevangen’ door het stellen van regels in het omgevingsplan.**
- De werkgroep en stuurgroep Evaluatie Wet geurhinder en veehouderij (waar de Milieufederaties en de Burgergroeperingen deel van uitmaken) hebben in juli 2015 een tussenadvies uitgebracht aan de Staatssecretaris van IenM. De opmerkingen in deze consultatie komen overeen met de standpunten ten behoeve van het eindadvies van deze stuurgroep dat zeer binnenkort te verwachten is. De vigerende *geurnormen* zijn niet gebaseerd op een relatie tussen de geurbelasting en hinder. Ook staan de vigerende geurnormen (veel) meer geurhinder toe dan dat bij geurnormen voor industriële bedrijfstakken geaccepteerd is (Gezondheidsraad, 2012). Het is wenselijk dat de toekomstige geurnormen beter aansluiten bij de relatie tussen geurhinder en geurbelasting en dat een maximaal aanvaardbaar percentage hinder de norm bepaalt. Waarbij de geurbelastingwaarden gebaseerd worden op de wetenschappelijke onderzoeken van de **IRAS en GGD’s.**
- Het is verder nog onduidelijk hoe het *overgangsrecht* gaat voorzien in het gat dat ontstaat door het wegvallen van rijksregels en het op dat moment niet vastgesteld zijn van regels in de omgevingsplannen van gemeenten.

Wij verzoeken u om de rijksnormen op een minimumniveau te brengen dat de gezondheid en het milieu daadwerkelijk beter beschermt. Bovendien dienen de mogelijkheden voor decentrale overheden om af te wijken van het basisbeschermingsniveau te worden geschrapt.

Cumulatie en gebruiksruijnte

Terecht merkt u in de toelichting bij het Bkl (p. 66-67) op dat de regels in het Bal en vergunningvoorschriften minder geschikt zijn om cumulatieve gevolgen van meerdere activiteiten te reguleren. U geeft aan dat een meer planmatige verdeling van gebruiksruijnte in het omgevingsplan gestalte krijgt bij de toedeling van functies aan locaties en het in samenhang **daarmee stellen van regels. Belangrijk is dat u aangeeft dat het daarbij gaat om ‘schaarse of op de realisatie van ambities gerichte’ gebruiksruijnte.** Dus niet alleen om (her)verdeling van bestaande of door het nemen van maatregelen gecreëerde ruijnte die slechts tot normopvulling leidt, maar ook

om sturing op gebruikruimte om de bestaande situatie te verbeteren. De voordelen van een beter beheer van de gebruikruimte dienen immers niet eenzijdig aan de economie, maar ook aan de leefomgevingskwaliteit ten goede te komen.

U geeft een nuttige leidraad voor de keuze van regulering in het omgevingsplan. Met het oog op het bieden van flexibiliteit laat u het echter aan gemeenten over of zij al dan niet kiezen voor een planmatige verdeling van gebruikruimte die leidt tot verbetering. Dit betekent dat de oplossing **van de ‘wie het eerst komt die het eerst maalt’ problematiek en de problemen in gebieden die** overbelast zijn door cumulatie van activiteiten, onzeker is.

Wij verzoeken u om in de instructieregels in het Bkl voor het omgevingsplan een verplichting voor gemeenten op te nemen voor een planmatige verdeling van gebruikruimte, mede gericht op het verbeteren van de leefomgevingskwaliteit en niet alleen op het (her-)verdelen van beschikbare milieuruimte.

Natuur en landschap (Bkl)

In vergelijking met de preconsultatie versie is er voor natuur en landschap gelukkig een aantal verbeteringen doorgevoerd. Het Natuurnetwerk (NNN) is beter benoemd, er zijn instructieregels ter vervanging van het Barro en landschap krijgt in de Nota van Toelichting bij het Besluit kwaliteit leefomgeving meer aandacht. Dit betekent niet dat die punten naar onze mening nu voldoende gewaarborgd (landschap) of geregeld (NNN) zijn. Daarnaast zijn sommige andere zaken nog steeds niet goed geregeld (natuurcompensatie). Een deel van de punten komt wellicht in de Aanvullingswet natuur aan de orde, maar vanwege het belang dat onze organisaties aan het behoud, beschermen en verbeteren van natuur en landschap hechten, nemen wij hier nu al voorstellen voor op.

- Allereerst willen wij nogmaals aandacht vragen voor het belang van een volledige en zorgvuldige, 1 op 1 implementatie van de Wet natuurbescherming in de Omgevingswet en de uitvoeringsregelgeving. Kijkend naar bijvoorbeeld afdeling 4.4 (Beheerplannen Natura 2000-gebieden) in het Bkl, lijkt dit (nog) niet het geval te zijn. Wij gaan ervan uit dat via de Aanvullingswet Natuur de artikelen worden aangepast conform de regels in de Wet natuurbescherming.
- Landschap wordt in de toelichting van het Bkl genoemd als onderwerp dat provincies uit eigen beweging regelen. Wij vinden dit te vrijblijvend. Provincies zouden in het Bkl, de opdracht moeten krijgen om het landschap evenwichtig mee te wegen in het ruimtelijk beleid en voor de doorwerking naar omgevingsplannen instructieregels op te stellen. Voor **de bescherming van landschap zou moeten worden aangesloten bij de ‘status’ en het** beschermingsregime van het NNN.
- Voor landschap is nu niet geregeld hoe de staat ervan wordt gemonitord. De uitvoering van het landschapsbeleid is weliswaar belegd bij provincies, maar het Rijk is verantwoordelijk

voor een goede naleving van het Europese Landschapsverdrag. Hierin is in artikel 6 ('specifieke maatregelen') naast inventarisatie ook opgenomen dat veranderingen worden gevolgd. Voor een goede naleving van dit verdrag moet 'landschap' worden opgenomen in hoofdstuk 10 monitoring en informatie.

- Voor natuur maken wij ons ook zorgen. De bescherming van het NNN, de hydrologische bufferzones en foerageergebieden van bepaalde soorten, die buiten de begrenzing van Natura 2000 liggen worden geheel overgelaten aan provincies. Dat terwijl deze gebieden bijdragen aan het functioneren van een robuust, samenhangend netwerk en nodig zijn voor het behalen van de instandhoudingsdoelen. Provincies moeten (alleen) voor het NNN de wezenlijke waarden en kenmerken vaststellen, maar er vindt geen toetsing plaats of deze vaststelling voldoende recht doet aan de nationale doelen uit de Natuurvisie.
- Een ander punt hierbij is de eenheid van bescherming van de natuur. Met name bij grensoverschrijdende gebieden moeten er geen verschillende beschermingsregiems komen. Voor een samenhangende natuurbescherming is het van belang om waarden vast te stellen als ondergrens. Daarnaast is afstemming met andere provincies wenselijk. Voor natuur is niet enkel een planologische aanduiding nodig; het gaat erom dat de juiste randvoorwaarden aanwezig zijn op het gebied van bodem, water, stilte, duisternis, lucht, ruimte. Wij bevelen daarom aan om omgevingswaarden op te nemen voor natuur.
- De ervaring leert dat natuurcompensatie achteraf bij het NNN in de praktijk tot veel problemen leidt. Daarom zou, in aansluiting op de Natura 2000-compensatieverplichting, ook bij het NNN compensatie vooraf moeten plaatsvinden.
- Vooruitlopend op de Aanvullingswet natuur pleiten wij voor een instructieregel aan provincies om in de omgevingsverordening op te nemen dat bij omgevingsvergunningen en (wijzigingen van) omgevingsplannen een inventarisatie van de VHR-/rodelijst soorten plaatsvindt, waarna een analyse gemaakt wordt van de kansen om via herstelmaatregelen de situatie voor bedreigde en/of kwetsbare soorten te verbeteren. Daarmee kunnen passende beschermingsmaatregelen en functietoedeling plaatsvinden. In aanvulling hierop is ook een instructieregel nodig voor een actieve herstelopgave voor bedreigde soorten en leefgebieden.
- Vooruitlopend op het Invoeringsbesluit benadrukken wij dat de bescherming van de Waddenzee en het Waddengebied tenminste het huidige niveau van het Barro en de Derde nota Waddenzee zal moeten behouden.

Wij verzoeken u omgevingswaarden en instructieregels op te nemen in het Bkl, nu of via het Aanvullingsbesluit Natuur of het Invoeringsbesluit, die ervoor zorgen dat tenminste het huidige beschermingsniveau blijft gehandhaafd en dat provincies (en gemeenten) de bescherming van landschap en natuur ook buiten de Natura 2000-gebieden daadwerkelijk garanderen.

Duurzaamheid (Bkl en Bbl)

De Omgevingswet beoogt duurzame ontwikkeling te stimuleren. Onder dat begrip vallen **belangrijke thema's als circulaire economie, energietransitie, grondstofgebruik en mobiliteit. De kansen om deze thema's beter te verankeren in de besluiten** moeten worden benut om de Omgevingswet en de besluiten meer van deze tijd te maken. Zeker gezien het feit dat de regels pas in 2019 in werking zullen treden.

Een voorbeeld van een dergelijke kans is het opnemen van meer regels die gericht zijn op het tegengaan van klimaatverandering. Het is positief dat gemeenten in het Bbl de mogelijkheid krijgen in een maatwerkregel in het omgevingsplan strengere eisen te stellen dan de landelijk vastgestelde energieprestatiecoëfficiënt voor nieuwbouw. Met het oog op de toekomst zouden ook regels moeten worden opgenomen met betrekking tot een minimum-energieprestatie in de bestaande bouw (voor utiliteitsbouw zou in 2020 bijvoorbeeld een EPC van 1,3 verplicht kunnen zijn voor bestaande gebouwen). Ook verzoeken we om instructieregels op te nemen die decentrale overheden stimuleren om het aandeel duurzame energie decentraal te vergroten. Verder verbaast het ons dat **in de toelichting bij het Bkl (p. 39) alleen wordt vermeld dat 'de mogelijkheid van een omgevingswaarde voor CO₂, mede naar aanleiding van de motie-Van Tongeren, nog bestudeerd [werd] ten tijde van de voorhang van dit besluit bij het parlement'**.

Wij verzoeken u een omgevingswaarde voor broeikasgassen op te nemen en regels die een duurzamer gebruik van energie, energie en mobiliteit bevorderen.

Cruciale rol van het omgevingsplan (Bkl)

Onder het motto 'Decentraal tenzij' beoogt de Omgevingswet met name gemeenten meer ruimte te geven voor gebiedsgericht maatwerk. Het omgevingsplan speelt daarbij in de systematiek van de wet een cruciale rol. Het is een plan waarin gemeenten ook op het terrein van milieu, gezondheid, natuur en landschap hun ambitie kunnen vertalen in regels. Vreemd genoeg hoeft het omgevingsplan bij de besluitvorming over initiatieven in de fysieke omgeving alleen maar te **worden 'betrokken'**. **Wij vinden dat bij de beoordeling van omgevingsvergunningen voor milieubelastende activiteiten tenminste 'rekening moet worden gehouden' met de regels in het omgevingsplan.** Ook bij deze formulering is afwijken mogelijk, maar dan alleen met een deugdelijke motivering.

Daarnaast zijn er veel (tijdelijke) afwijkingsmogelijkheden van het omgevingsplan om het plan flexibeler en dynamischer te maken. Het lijkt er echter op dat de door de Minister geconstateerde **'schijnzekerheid' die de huidige bestemmingsplannen bieden, wordt ingeruild voor onzekerheid.** Gemeenten moeten straks een integraal omgevingsplan maken en daarbij veel aspecten en belangen afwegen. De Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur heeft al eerder aandacht gevraagd voor zwakke en niet goed georganiseerde belangen. De Gezondheidsraad heeft geadviseerd om, vanuit de regisserende en ondersteunde rol van het Rijk, een handreiking op te

stellen om ervoor te zorgen dat afwegingen inhoudelijk en procedureel goed worden uitgevoerd.

Juist vanwege ‘zachte’ waarden als gezondheid en het betrekken van mensen uit alle lagen van de samenleving ondersteunen wij de noodzaak van deze handreiking.

Een derde punt is dat de instructieregels voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties vooral effecten op personen betreffen en nauwelijks op natuur en landschap. Voor de beoogde evenwichtigheid is aanvulling op die aspecten noodzakelijk.

*Wij verzoeken u te regelen dat bij besluitvorming over omgevingsvergunningen voor milieubelastende activiteiten rekening moet worden gehouden met het omgevingsplan, gezien de **brede reikwijdte van dit plan. Om de positie van ‘zwakke’ belangen beter te borgen verzoeken wij u de afwijkmogelijkheden (zie hierboven onder gezondheid en veiligheid) te beperken.***

Participatie en rechtsbescherming (Ob)

Wij zijn blij met de motiveringsplicht die voor participatie geldt bij de verschillende instrumenten. Ook het verstrekken van gegevens over participatie en overleg met derden bij de aanvraag van een omgevingsvergunning ondersteunen wij van harte. Het vergroten van de mogelijkheden voor – vroege – burgerparticipatie is voor de Tweede Kamer altijd een belangrijk uitgangspunt geweest. Op wetsniveau is bij amendement een verplichting opgenomen, uit te werken in uitvoeringsregelgeving, om bij de aanvraag van een omgevingsvergunning verslag te doen van overleg met, en participatie van, derden. Maar vooralsnog wilt u niet aan een dergelijke uitwerking: alles wordt aan decentrale overheden en initiatiefnemers overgelaten. Het zou in de geest van het amendement zijn om deze, nu voor aanvragers nog onduidelijke verplichting, uit te werken.

Dit zal juist voor ‘dejuridificering’ (minder procedures) zorgen, omdat duidelijker is wat van de aanvrager wordt verwacht en aanvrager de kans krijgt om plannen in overleg met derden in een vroege fase aan te passen. In de reactietabel Omgevingsbesluit doen wij daarvoor een concreet voorstel. Ook gemeenteraden moeten kunnen participeren. Op wetsniveau is hun rol beperkt **doordat omgevingsvergunningen voor strijdig gebruik (‘afwijkactiviteit omgevingsvergunning’)** voortaan door B&W worden verleend. Dit is richting Kamer verdedigd met de mededeling dat **hiervoor op gemeentelijk niveau een ‘voorhangprocedure’ zou komen. Daarvoor is echter nodig dat** een uitgebreide procedure (afdeling 3.4 Awb) wordt gevolgd, zonder tijds-klem. Dat is in het ontwerpbesluit niet het geval. Betrokkenheid van gemeenteraden zal hierdoor in de praktijk illusoir zijn.

De toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure is in het algemeen te veel beperkt. Juist met het oog op tijdige participatie biedt de uitgebreide voorbereidingsprocedure meer mogelijkheden omdat belanghebbenden kunnen reageren op een ontwerp besluit. Zoals wij al vaak hebben aangegeven, leidt een kortere procedure niet automatisch tot snellere besluitvorming.

Inpraak in het stadium van een ontwerp besluit kan er toe leiden dat belanghebbenden zich niet tot de rechter hoeven te wenden.

Wij verzoeken u om in de besluiten aan te geven aan welke eisen het vormgeven van participatie tenminste dient te voldoen en om de toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure minder te beperken.

Implementatie en uitvoering

Tenslotte willen wij u wijzen op de risico's voor de kwaliteit van de leefomgeving die de voorgestelde overheveling van vele rijkstaken naar gemeenten meebrengt, indien niet tegelijkertijd voldoende middelen aan gemeenten ter beschikking worden gesteld om deze taken en nieuwe werkwijzen op adequate wijze te implementeren, uit te voeren en te handhaven.

Wij verzoeken u voldoende middelen geoormerkt ter beschikking te stellen van gemeenten voor een goede implementatie, uitvoering en handhaving van de Omgevingswet.

We hopen dat u gehoor zult geven aan onze aanbevelingen.

Hoogachtend,
Natuur & Milieu

Tjerk Wagenaar,
directeur

mede namens Natuurmonumenten, de Natuur en Milieufederaties, Milieudefensie, Vogelbescherming Nederland, SoortenNL, LandschappenNL, WNF, Waddenvereniging, Max 5 odeur, Vereniging Leefmilieu en Longfonds

Cc: de heer drs. C.B.F. Kuijpers